

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon
@overijssel.nl
Zaaknummer 5598989

Woonzorg Nederland

De
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
03.02.2020	2020/0025232			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte [redacted]

De heer [redacted] van het adviesbureau [redacted] heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend². De aanvraag is in verband met de sloop van het Patio gebouw aan De Posten 135 te Enschede. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing³ van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴. Deze ontheffing is in verband met de sloop van het Patio gebouw voor de locatie De Posten 135, 7544 LR Enschede.

U krijgt geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁵. De door u genomen maatregelen voorkomen dat een overtreding van dit verbod optreedt.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

De aanvraag en de bijbehorende stukken.

Deze ontheffing is geldig vanaf de dag na verzending tot en met 31 maart 2022.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid

² Ons kenmerk 2019/0353502

³ Op basis van 3.8, eerste lid

⁴ Art. 3.5, vierde lid

⁵ Art. 3.5, tweede lid

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.

De verschuldigde leges zijn:

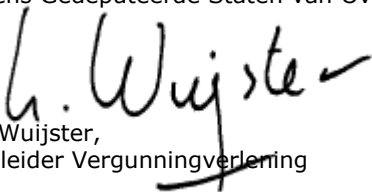
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Wnb aanvraag ontheffing art. 3.3, 3.8 en 3.10, soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling.	2.948,00
Totaal leges €		2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-004511 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1   **Voorschriften**
Bijlage 2   **Overwegingen bij het besluit**

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Enschede;
- [REDACTED]

---

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail naar ons of in een telefoongesprek altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit 2020/0025232. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden met een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
  - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁷, inclusief een telefoonnummer;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking 2020/0025232.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

---

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.
-

Soortspecifiek

Gewone dwergvleermuis

5. De boeiborden met voor de gewone dwergvleermuis geschikte verblijfplaatsen worden door middel van strippend slopen verwijderd tijdens de asbestsanering. U dient ervoor zorg te dragen dat de asbestsaneerder een ecologische instructie van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis ontvangt over hoe te handelen als onverhoopt wel een vleermuis wordt aangetroffen. (dit moet in het logboek worden aantgetekend: ontvanger en geveer van instructie). Na afronding van de asbestsanering moet een ecologisch deskundige beoordelen of er nog voor vleermuizen geschikte ruimtes aanwezig zijn die niet volledig inspecteerbaar zijn en waar een vleermuis in weggekropen kan zijn en of aanvullend strippend slopen nodig. Met aanvullend strippend slopen wordt ervoor gezorgd dat het volledig inspecteerbaar is. Zodra visueel is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig kunnen zijn, mag het gebouw vrijgegeven worden voor verdere sloop.
6. Op of binnen 25 m van de locatie van het te slopen pand brengt u als mitigerende maatregel een vleermuistoren aan. Deze vleermuistoren moet zo spoedig mogelijk gerealiseerd worden, tenminste voor 17 april 2020. Uiterlijk twee weken voor plaatsing wordt het ontwerp en plaatsing ter goedkeuring aan ons overlegd (via meldpunt@overijssel.nl).

Overige zaken

7. U moet een ecologisch logboek bijhouden, bijvoorbeeld door de deskundig ecooloog. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, de ecologische instructie, rapportage controles en afweging voor locaties van verblijfplaatsen en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	7
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	7
	A2.3 Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	7
	A3.1 Wettelijke regels	7
	A3.2 Provinciaal beleid	8
	A3.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	8
	B1.2 Doel van het project	9
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
	B1.4 Periode	9
	B1.5 Onderliggende documenten	10
	B1.6 Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
	C1.2 Effectbeoordeling en staat van instandhouding	10
	C1.3 Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of minimaliseren	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
	C1.4 Beschrijving noodzaak ontheffing	12
	C1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	C1.6 Wettelijk belang van het project	12
	C1.7 Toetsing aan overige vereisten	13
	C1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
C2	Adviezen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
	C2.1 Bespreking van adviezen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Enschede gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2 Sloopmelding.	Gemeente Enschede. Postbus 20, 7500 AA Enschede

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

In Enschede (gemeente Enschede, provincie Overijssel) is de ontmanteling (sloop) van het gebouw de Patio behorend tot complex de Posten beoogd. U bent van plan het gebouw te laten slopen, er zijn geen plannen voor een nieuw gebouw.

Het gebouw ligt midden in de wijk Wesselerbrink-Oost op het terrein van zorgcentrum de Posten, De Posten 135 te Enschede. De wijk Wesselerbrink-Oost is centraal zuidelijk gelegen. De wijk is ruim opgezet met voornamelijk eengezinswoningen en een aantal voorzieningen. Het plangebied ligt tussen Wesselerbrinkpark, op 250 meter afstand, en landgoed Smalenbroek, op 400 meter afstand. Verder wordt de wijk waarin het plangebied ligt omsloten door de Broekheurne Ring en Buurserstraat. Vanaf 550 meter naar het zuiden begint een kleinschalig natuurlandschap met houtwallen en beken. Onderstaand is de situering van het plangebied weergegeven.

---

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Ligging (geel omlijnd) van het plangebied (rood omlijnd) in de omgeving (bron: Google).

De Patio is opgetrokken uit baksteen, is maximaal 3 meter hoog, bestaat uit één bouwlaag, heeft een plat dak en een kunststof boeiboord. Het gebouw is al langere tijd niet onderhouden; kozijnen zijn beschadigd of zijn aan het verrotten, het boeiboord wijkt op sommige plekken af van de gevel en de dakrand loopt niet meer recht. Verder zijn er geen openingen, zoals open stootvoegen en ventilatievoegen, aanwezig in het gebouw.

Het gebouw de Patio wordt in het eerste kwartaal van 2020 gesloopt. Er komt geen ander gebouw voor in de plaats.

B1.2 Doel van het project

Het doel van de ingreep is het verwijderen van een in onbruik geraakt gebouw. Aanwezigheid van het gebouw leidt tot verloedering, onnodige energiekosten en een vermindering van sociale kwaliteit.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹³ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁴.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 maart 2022.

¹³ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- [REDACTED] Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Gebouw de Patio, de Posten te Enschede. [REDACTED], ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2018.
- [REDACTED] 6 januari 2020. Ontheffing Wet natuurbescherming voor 'de Patio, de Posten te Enschede' - aanvullende gegevens
- [REDACTED]. 2019. Standaard DNA analyse vleermuiskeutels. Rapport RA2019091, Datura, Wageningen.
- [REDACTED], 6 januari 2020 en 15 januari 2020. Informatie met betrekking tot vleermuispalen.
- E-mail bericht van 21 januari 2020 met mededeling dat er brand is geweest en spoedige sloop noodzakelijk is.
- E-mail bericht van 28 januari 2020 met asbestrapportage.
- Ondertekende en gedateerde machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 15 november 2019 ontvangen. Op 4 december 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 6 en 15 januari 2020¹⁵ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport [REDACTED] Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Gebouw de Patio, de Posten te Enschede. ECOquickscan, ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2018.' wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Verkennend onderzoek / omgevingscheck
- Sporenonderzoek naar verblijfplaatsen met camerabeelden, verzamelen uitwerpselen en DNA analyse

De enige mogelijke verblijfplaats wordt gevormd door ruimten achter het boeibord. Deze zijn goed te inspecteren. Bij een sporenverblijf worden in de ervaring van uw adviseur vaak meer verblijfplaatsen aangetroffen dan bij veldonderzoek volgens het vleermuisprotocol. De gevonden verblijfplaats kan in gebruik zijn als zomerverblijf en/of paarverblijf, geschikt voor één tot enkele exemplaren. Gezien de constructie is het uitgesloten dat het als winterverblijf wordt gebruikt aangezien geen spouw aanwezig is en alleen het houten boeiboord onvoldoende bescherming biedt. Wij zijn van oordeel dat het onderzoek voldoende is geweest om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te stellen.

C1.2 Effectbeoordeling en staat van instandhouding

Door de sloop van het Patio gebouw verdwijnt de daarin aanwezige zomer- en/of paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Doordat er alleen een ruimte onder het boeibord is, is de ruimte niet geschikt als winterverblijf. Het gebouw is niet voorzien van een spouw waarin kan worden weggekropen. Daarnaast is in januari 2019 een brand opgetreden in het gebouw, waardoor het gebouw verder ongeschikt is geworden. Gezien de ongeschiktheid als winterverblijf en de opgetreden brand is het aannemelijk dat de verblijfplaats momenteel niet in gebruik is. Vanwege de aanwezigheid van asbest is een spoedige sloop noodzakelijk. Op dit punt wordt afgeweken van de normaliter gehanteerde gevoelige periode. In afwijking wordt toegestaan tijdens de winterperiode de sloopwerkzaamheden uit te voeren.

---

¹⁵ EDO-kenmerk 2020/0017476, 2020/0017477 en 2020/0020056

De verblijfplaats kan door strippend slopen ongeschikt gemaakt worden. Door de brand is echter asbest vrijgekomen, zodat betreden alleen toegestaan is voor asbestsaneerders. Voor ecologisch deskundigen zonder opleiding op het gebied van asbest is de locatie niet veilig te betreden. Omdat asbest altijd wordt gesaneerd op een dusdanige wijze dat asbest netjes wordt verwijderd, zodanig dat geen asbestvezels vrijkomen (spijkers en schroeven ed. worden nestjes verwijderd) is dat een wijze van voorzichtig (strippend) slopen. Mogelijk aanwezige vlemuizen raken als gevolg van deze sloopmethode niet verwond en kunnen, zeker bij zacht weer ontkomen. De asbestsaneerders worden voorzien van een instructie wat te doen op het moment dat zij onverhoopt toch een vlemuis aantreffen.

Gezien de geschiktheid van het naastgelegen gebouw van de Posten heeft het ophangen van tijdelijke kasten volgens u weinig toegevoegde waarde. Het naastgelegen hoofdgebouw (de Posten) is geschikt omdat de holle spouwruimte is geïsoleerd met isolatieplaten. Deze ruimte is toegankelijk via open stootvoegen. Bij deze methode van isoleren blijft er nog een ruimte van enkele centimeters beschikbaar waar vlemuizen volledig gebruik van kunnen maken. Woonzorg Nederland heeft aangegeven dat deze ruimtes nog steeds beschikbaar zijn en de spouw niet op een andere manier is gevuld. De gewone dwergvlemuis van de aangetroffen verblijfplaats in het gebouw de Patio kan eenvoudig uitwijken naar het nabijgelegen gebouw, zelfs naar een bestaande zomerverblijfplaats (gewone dwergvlemuizen zijn in deze periode niet territoriaal). Vlemuizen zullen eerder 'natuurlijke' verblijfplaatsen gebruiken dan aangebrachte kasten.

Er heeft echter alleen geen specifiek onderzoek plaatsgevonden naar vlemuizen voor het hoofdgebouw. Het hoofdgebouw heeft een grote omvang waardoor er tijdens het parseizoen aan meerdere zijden van het gebouw een territorium aanwezig kan zijn. Het is niet bekend of deze potentiële territoria reeds in gebruik zijn en of er nog ruimte voor een extra territorium is. De aangetroffen sporen wijzen erop dat de verblijfplaats aan de zijde van de Patio is die uitkijkt naar het hoofdgebouw. Mogelijk kan de gewone dwergvlemuis ook in het huidige territorium een alternatieve verblijfplaats vinden (ruimte tussen de gebouwen is ca 13 m).

Omdat niet onderzocht is of er ruimte is voor een eventueel extra territorium wordt als permanente mitigatie een vlemuistoren geplaatst. Gewone dwergvlemuizen zijn redelijk flexibel als het gaat om het gebruik van verblijfplaatsen zeker bij het gebruik van een zomer en eventueel een paarverblijfplaats. Er zijn reeds goede ervaringen in het land opgedaan met het gebruik van een vlemuistoren. De plaatsing van de paal is na de sloop, voor half april. De gewenningstijd is hierdoor korter dan de drie maanden voor een zomerverblijf en de zes maanden voor een paarverblijf die door het kennisdocument wordt gevraagd. Wij vinden deze afwijking toelaatbaar omdat er in het hoofdgebouw al alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn. Een zomerverblijfplaats van gewone dwergvlemuis kan bestaan uit één tot meerdere individuen. De dieren zijn in de zomer niet territoriaal.

De gewone dwergvlemuis is wel territoriaal in het parseizoen. Wij vinden de afwijking in gewenningsperiode toelaatbaar omdat ook voor paarverblijven geldt dat het hoofdgebouw alternatieve verblijfplaatsen biedt, maar is niet duidelijk of deze territoria zijn bezet. Door realisatie van de vlemuistoren wordt op de locatie van de huidige verblijfplaats zelf een alternatief geboden. Doordat meteen een permanente verblijfplaats wordt geboden, is het ook niet noodzakelijk later tijdelijke kasten te verwijderen.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlagen bij de aanvraag¹⁶, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvlemuis. Met vlemuistorens zijn aantoonbaar positieve resultaten bereikt. U hebt hiervoor een aantal onderbouwende rapporten voor overlegd¹⁷. Het ontwerp en de plaatsing wordt nog vastgesteld. Het uitgangspunt is dat deze zo spoedig mogelijk wordt geplaatst. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvlemuis zoveel mogelijk geminimaliseerd of voorkomen

¹⁶ Aanvraag: Paragraaf 2.3.1, pagina 3 en 4, aanvulling: pagina 2

¹⁷ O.a. Schiebel et al, 2017. Nulmeting van de T3-kasten (Almere). Vreugdenhil et al, 2014. Vlemuistorens en - kasten: kans of bedreiging voor vlemuisbescherming? De Levende Natuur

(zie ook onderdeel C1.2). In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Strippend slopen en ongeschikt maken zodat vleermuizen niet per ongeluk gedood worden.
- Het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.
- Realisatie vleermuistoren als permanente mitigatie

De lokale gunstige staat van instandhouding wordt niet beïnvloed door het verdwijnen van het zomer- of paarverblijf van de gewone dwergvleermuis. Zoals blijkt uit de uitgevoerde onderzoeken zijn naast het hoofdgebouw ook gebouwen in de omgeving geschikt leefgebied voor vleermuizen. Uit lokale gegevens van de NDFF blijkt dat gewone dwergvleermuis met name aan de rand van de wijk voorkomt, nabij Wesselerbrinkpark en landgoed Smalenbroek. Het netwerk aan verblijfplaatsen wordt tijdelijk aangetast, maar u heeft aangetoond dat er voldoende alternatieve (zomerverblijven) zijn. Door het plaatsen van een vleermuistoren wordt ook een functie als paarverblijf permanent gemitigeerd. De locatie van deze vleermuistoren zal op de huidige plaats van het gebouw de Patio zijn. De vleermuistoren wordt na de sloop geplaatst, de eerste helft van april 2020.

C1.4 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van het Patio gebouw leiden tot het verwijderen van een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig. Wij zijn van oordeel dat gezien de door u genomen mitigerende maatregel geen ontheffing nodig is van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren.

C1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De sloop van het gebouw de Patio aan de Posten is locatie gebonden. Alternatieven zijn dan ook niet aan de orde. Het gebouw is in de huidige staat onvoldoende geïsoleerd, waardoor er in de huidige situatie veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in het gebouw niet optimaal als gevolg van tocht en vochtproblemen. Daarnaast wordt het gebouw niet meer zoveel gebruikt waardoor het onderhoud ook achterop is geraakt. Zonder onderhoud zal het gebouw nog verder verslechteren. Aangezien het gebouw geen functie meer heeft, is sloop in dit geval beter dan onderhoud uitvoeren; zonder gebruik en het daarbij behorende onderhoud, zal de conditie van het gebouw namelijk net zo hard weer verslechteren. Met de sloop van gebouw de Patio worden onnodige energiekosten voorkomen.

C1.6 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Stichting Woonzorg Nederland voorziet woningen voor senioren en streeft daarbij naar een zo prettig mogelijke leefomgeving (reden van sociale aard). Naast woonvoorziening is er ook aandacht voor contact en ontmoeting. De Patio heeft echter zijn functie verloren en is in verval geraakt. Onderhoud kost Stichting Woonzorg Nederland daarom economisch gezien ook meer dan sloop. Met de sloop van gebouw de Patio worden onnodige energiekosten voorkomen. Daarnaast zal het aanzicht van het terrein de Posten en de wijk verbeteren wanneer het gebouw de Patio gesloopt wordt. Het gebouw is namelijk buiten gebruik en ziet er aan de buitenkant niet aantrekkelijk uit. Daarnaast is bij de brand gebleken dat er asbest in het gebouw zit. De gemeente Enschede heeft de woningstichting aangeschreven om deze asbest direct te inventariseren en te verwijderen.

C1.7 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

C1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen²⁰, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

---

¹⁸ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²⁰ Art. 3.5, vierde lid